

12.DİL VE ANLATIM SORULARI

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir adıl (zahir), ad tamlamasının tamlananı olarak kullanılmıştır?

- A) Adamın biri anlatmıştı bunları
- B) Birkaçının kitabı bile yoktu
- C) Herkesin düşüncesi bir değildir
- D) Çoğunun bilgisi oldukça yetersizdi
- E) Kimsenin ahi kimsede kalmaz

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, eylemin kip ve kişisi farklıdır?

- A) Şu ödevlerimizi akşama kadar bitirelim.
- B) Biz de bu pastadan yesek.
- C) Hemen sınıfa girmeliyiz.
- D) Bütün soruları hemen bilebildim.
- E) Konuyu sana da anlatalım

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, eylemin kipi diğerlerinden farklıdır?

- A) Bu yıl üniversiteye bir girebilsem.
- B) Dostun bahçesinde güller açar.
- C) Seherlerde kuşlar ile çağırırım mevlam seni.
- D) Gelsin dostlar, uzak dursun düşmanlar.
- E) Gerçek dostu kitaplarda aramalısınız.

4. Aşağıdaki cümlelerde, altı çizili eylemlerden hangisi oluş bildirmektedir?

- A) Bahçede, çocuklar büyük bir coşkuyla oynuyorlardı.
- B) Bu kış İzmir'e geçen yıllardan çok yağmur yağdı.
- C) Hastalanınca üç gün yatağa çakılı kaldı.
- D) Düzenlenen ödül törenine birçok konuk geldi.
- E) Adam cebindeki tüm paraları çocuklara dağıttı.

5. Ayaklarının altında çamurlanmış çürük yapraklara bakarak () "Evet () her şey çürüyor () demek biz de çürüyeceğiz ()" diye düşündü.

Bu cümledeki parantez içi boşluklara sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (;)(;)(.) B) (:)(;)(;)(.) C) (:)(;)(;)(.) D) (:)(;)(;)(.) E) (;)(;)(;)(.)

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, farklı türde bir ad tamlaması vardır?

- A) Resim çalışırken kırmızının tonunu iyi ayarlamalısın.
- B) Ece Ayhan'ın şiirlerini anlamakta zorlanıyorum.
- C) Yüreğin sesi, kimi kez aklın sesinden daha doğrudur.
- D) Ömrün yansı göz açıp kapayıncaya geçti.
- E) Sensizlik korkusunun gözyaşlarıdır bu gördüklerin.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, belgisiz sıfatla kurulmuş bir sıfat tamlaması vardır?

- A) Gün batımı, durgun denizi izlemenin tadı başkadır.
- B) Buram buram insan kokar Anadolu'nun yanık türküleri.
- C) Taze gül kokusu kadar güzeldir yaşamak.
- D) Yazdığım ilk şiiri saklarım dost mektubu gibi.
- E) Bütün insanlar sever, yağmurdan sonraki toprak kokusunu.

8. Eylemlerin, eylemsilerin nasıl yapıldığını, ne durumda olduğunu belirten sözcüklere "durum belirteci" denir.

Aşağıdakilerin hangisinde, bu tanıma uygun bir kullanım yoktur?

- A) Arabayı biraz ağır sürer misiniz, diye seslendi.
- B) Bize her zaman insanca davrandığını söyleyebilirim.
- C) Araçlar garajdan yavaş yavaş çıkmaya başladı.
- D) Kardeşimle onlar dün uzun uzun dertleşmişler.
- E) Uzun zamandır toplanan kara kara bulutları görmüyor musun?

9. Bugün içerisi niçin çok kirli görünüyor?

Bu cümlede, aşağıdaki belirteçlerden (zarf) hangisi yoktur?

- A) Zaman belirteci B) Durum belirteci C) Yön belirteci
- D) Nicelik belirteci E) Soru belirteci

10. "Yalnız" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde, "bağlaç" göreviyle kullanılmıştır?

- A) Bunu, yalnız sen yapabilirsin.
- B) Yalnız insan, elbette sıkılır.
- C) O, günlerdir yalnız çalışıyor.
- D) İşi yaparmış; yalnız çek almazmış.
- E) İnsan, bir noktada hep yalnızdır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ile" sözcüğü, farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Çocuk bayrama yeni giysileri ile çıkmıştı.
- B) Öfke ile bilgisizlikten insana büyük kötülük gelir.
- C) Bahçe ile tarlanın vergilerini bugün ödemesi gerekiyordu.
- D) Kargalar ile serçeler, ürünlere epeyce zarar vermiş.
- E) Adam ile köpeği ağacın gölgesinde uyuyakalmıştı.

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde birden fazla fiilimsi vardır?

- A) O, mektup yazmayı hiç sevmez.
- B) Lambanın çizdiği ise bakarak gülümsedi.
- C) Kızarmış yanakların güldendir.
- D) Gülümseyişinin içtenliği hepimizi etkilemişti.
- E) Onu karşımda görünce çok şaşırđım.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) İş konusunda ben onu, o da beni etkilemek istemez.
- B) Onun bu durumda nasıl davranacağını sen benden iyi bilirsin.
- C) Görüşlerinizi sözle değil, yazıyla belirtmelisiniz.
- D) Yazılarında ayrıntılara girmeyip konunun özünü vurgular.
- E) Söylediği sözün doğruluğuna inanıyorsa onu asla geri almaz.

14. Öykü ile romanı, öykü ile şiir ve diğer türler kadar ayrı iki tür olarak düşünüyorum. Yalnızca "öyküleme" ortak paydasıyla bir başka farklılıklarından ya da yakınlıklarından söz edilebilir. Gerek düşünsel felsefi alt yapıları, gerekse dil ve kurguları itibarıyla de farklı iki türdür, öykü ve roman. Her iki karşısındaki yazarlık duruşu da öyle. Bir yazar, iki türde de başarılı örnekler ortaya koyabilir. Gerek bizim edebiyatımızda gerekse başka ülkelerin edebiyatında bu tür yazarları ve eserleri görebiliriz.

Yukarıdaki paragrafta aşağıdaki anlatım yollarından hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Tartışma-Betimleme
- B) Açıklama-Karşılaştırma
- C) Öyküleme-Betimleme
- D) Açıklama-Tanık Gösterme
- E) Tanımlama-Örnekleme

15. Irmağa giden yol, kasabadan kurtulunca, göz alabildiğine uzanan sayısız şeftali bahçeleri arasından geçerci. Haziran içinde bile taşkın dere ayaklarının çamuru, buraları kaplardı. Kızgın güneş, ağaçların tepelerinde meyveleri pişirirken, rutubetli toprakta birbiri arkasına yoncalar fişkirir, çayırklar kabarırdı. Suların serinliği, taze ot kokusu, gölgelik ve bereket içinde bahar bu bahçelerde tâ kışa kadar uzanıp giderdi.

Bu parçada ayrıntıların seçiminde hangi duylardan yararlanılmıştır?

- A) Görme, işitme, koklama
- B) Dokunma, koklama, işitme
- C) Görme, dokunma, koklama
- D) Görme, dokunma, tatma
- E) Tatma, işitme, dokunma

16. Hayvanlar, bitkiler ve cansız nesnelere arasında geçtiği hayal edilen olayların manzum hikayeleridir. Olayların kahramanlarına insan duygusu ve karakteri verilerek; hayvanlar, bitkiler ve cansız nesnelere aracılığıyla yine insan anlatılmış ve çözümlenmiş olur.

Parçada özellikleri verilen edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Masal
- B) Fabl
- C) Destan
- D) Hikaye
- E) Roman

17. Tanzimat'a kadar Türk toplumunda onun yerini destanlar, efsaneler, mesneviler ve halk hikayeleriyle masallar tutmuştur. Bir edebiyat türü olarak bize Tanzimat'tan sonra Batıdan gelmiştir, ilk örnekler de Fransız edebiyatından yapılan çevirilerdir. Bunlardan ilk tanıdığımız yapıt, Yusuf Kamil Paşa'nın bir çevirisidir.

Bu parçada sözü edilen edebiyat türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anı
- B) Hikaye
- C) Tiyatro
- D) Roman
- E) Deneme

18. Hikaye ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bu türün başlıca öğeleri olay ve durum, kişi,zaman ve yerdir.
- B) Maupassant tarzı hikayelerde serim,düğüm,çözüm bölümleri vardır.
- C) Yaşanmış ya da yaşanması mümkün olan olaylar anlatılır.
- D) Çehov tarzı hikayelerde “olay” en önemli öğe olarak kullanılır.
- E) İtalyan yazar Boccaccio'nun Decameron Hikayeleri bu türün ilk örnekleri sayılır.

19. I.İçinde olağanüstü olaylar barındırır.

- II.Genelde başında birtakım kalıplaşmış sözler bulunur.
- III.Olayların geçtiği zaman ve mekan belirsizdir.
- IV.Anlatım alabildiğine yoğundur.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerde,hakkında bilgi verilen edebi tür, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hikaye B)Roman C)Tiyatro D) Destan E) Masal

20.

- I. Kahramanların iç dünyasını ve insan benliğinin sosyal yaşamdaki belirtilerin konu edinen romanlardır.
- II. Bir devrin ya da çevrenin gelenek ve göreneklerini yansıtan romanlardır.
- III. Uzak ve yabancı ülkelerin doğa ve insanlarını anlatan romanlardır.
- IV.Konusunu geçmişte yaşamış kahramanlar ve onların yaşadığı toplumdaki alan romanlardır.

Yukarıda açıklamaları verilen roman türleri sırasıyla hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Tarihi roman-Psikolojik roman-Egzotik roman- Töre romanı
- B) Psikolojik roman-Töre romanı- Egzotik roman Tarihi roman
- C) Egzotik roman- Töre romanı- Tarihi roman- Psikolojik roman
- D) Töre romanı- Tarihi roman- Psikolojik roman- Egzotik roman
- E) Psikolojik roman- Egzotik roman- Tarihi roman- Töre romanı